

Załącznik Nr 2 do uchwały
Nr2017
Rady Gminy Banie Mazurskie
z dnia grudnia 2017r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
GMINY BANIE MAZURSKIE
na rok 2018**

I. Postanowienia ogólne

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii stanowi opis działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze przeciwdziałania narkomanii i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie Gminy Banie Mazurskie w 2018 roku.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa działania podejmowane przez Gminę Banie Mazurskie w zakresie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i wychowawczej w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży. Program zwraca szczególną uwagę na umiejętność wczesnego rozpoznawania sygnałów, które wskazują na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków i postępowania z osobami uzależnionymi.

Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących :

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej w gminnym punkcie konsultacyjnym,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

II. Opis problemu

Narkomania nie jest tylko tragedią dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym, stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii.

Źródłem danych na temat rozpowszechniania konsumpcji narkotyków są przede wszystkim badania ankietowe prowadzone przez OBOP(Ośrodek Badania Opinii Publicznej) i ESPAD (Europejskie Szkolne Badania Ankietowe) oraz dane statystyczne z instytucji leczących osoby uzależnione od narkotyków.

Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. W niektórych przypadkach wymagane jest odtrucie organizmu, by móc rozpocząć leczenie. Efektywność leczenia osób uzależnionych od narkotyków jest mała na całym świecie, a więc także i w Polsce, a ryzyko wystąpienia różnego rodzaju poważnych szkód zdrowotnych znacząco wzrasta, zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów redukcji szkód oraz programów rehabilitacyjnych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

III. Cele gminnego programu

- 1) Działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży 1 (WNIOSEK O DOFINANSOWANIE stanowi zał. 1 do Programu);
- 2) Zwiększanie wiedzy i świadomości mieszkańców gminy na temat zagrożeń i konsekwencji związanych z zażywaniem środków psychoaktywnych;
- 3) Prowadzenie kampanii oraz przedsięwzięć edukacyjnych i profilaktycznych w przedmiocie uzależnienia od środków odurzających i narkotyków1 (WNIOSEK O DOFINANSOWANIE stanowi zał. 1 do Programu);
- 4) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi w zakresie realizacji programów edukacji zdrowotnej1 (WNIOSEK O DOFINANSOWANIE stanowi zał. 1 do Programu);
- 5) Promocja zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień;
- 6) Opóźnienie inicjacji narkotykowej;
- 7) Diagnoza i aktualizacja problemów związanych z zagrożeniem używania substancji psychoaktywnych, stanu zjawiska i jego specyfiki środowiskowej;

IV. Zadania gminnego programu

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

- 1) konsultacje i porady specjalistów dla osób uzależnionych lub eksperymentujących z narkotykami;

- 2) prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii i ograniczenia szkód w związku z używaniem narkotyków;
- 3) podnoszenie poziomu kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) realizowanie w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży;
- 2) realizowanie zajęć profilaktyczno - edukacyjnych dla rodziców dotyczących problematyki narkomanii;
- 3) podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych oraz materiałów do prowadzenia zajęć profilaktycznych w szkołach;
- 5) upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej - plakaty, ulotki, informatory, broszury, filmy;
- 6) organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji, debat, których tematyka dotyczyłaby profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z narkomanią;
- 7) udział w lokalnych oraz ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniami;
- 8) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz innych używek poprzez wskazywanie różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu tj. inicjowania i organizowania imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych;

3. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:

- 1) wspieranie działalności osób fizycznych oraz organizacji pozarządowych przeciwdziałających narkomanii i propagujących zdrowy styl życia;
- 2) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) współpraca z instytucjami oraz stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej:

- 1) możliwość uzyskania porad przez rodziny, w których występują problemy narkomanii w zakresie rozpoznawania objawów zażywania narkotyków oraz edukacji w zakresie ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych;

2) zagwarantowanie pomocy terapeutycznej psychologicznej i prawnej dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w gminnym punkcie konsultacyjnym.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego realizowana będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach Mazurskich.

V. Podmioty umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej na terenie Gminy Banie Mazurskie

- 1) Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna.
- 4) Szkoły Podstawowe i Gimnazjum na terenie gminy.
- 5) Gminny Ośrodek Kultury i Promocji.
- 6) Inne instytucje i stowarzyszenia.

VI. Źródła finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

Źródłem finansowania gminnego programu przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Plan wpływów z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych na rok 2018 wynosi 60 308,00 zł.

Plan wydatków na rok 2018 związanych z realizacją programu przeciwdziałania narkomanii wynosi 13 360,00 zł, w tym:

1. Działalność punktu konsultacyjnego (pomoc psychologiczna, terapeutyczna i prawna)

koszt realizacji	-	4 080,00 zł
realizator	-	psycholog, prawnik, instruktor terapii uzależnień
termin realizacji	-	18 godzin w miesiącu przez 12 m-cy

2. Dofinansowanie programów profilaktycznych (85153-2360)

koszt realizacji	-	3 600,00 zł
realizator	-	instytucje i stowarzyszenia
termin realizacji	-	styczeń – grudzień

3. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych (brozur, poradników, ulotek, programów edukacyjnych, prenumerata czasopism) - 300,00 zł (85153-4210)

4. Opłaty za orzecznictwo w przedmiocie uzależnienia - 5 380,00 zł (85153-4300)

VII. Przewidywane konsekwencje założonych celów i planowanych zadań

W rezultacie realizacji założonych celów i planowanych zadań zakłada się:

- 1) zwiększenie świadomości i poparcia dla działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii, podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzieży;
- 2) wzrost poziomu wiedzy mieszkańców gminy w kwestiach dotyczących m.in. tego gdzie należy udać się o pomoc w przypadku, gdy w rodzinie pojawi się problem związany z zażywaniem substancji psychoaktywnych;
- 3) zmniejszenie się problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych;
- 4) zwiększenie efektywności wdrażanych programów profilaktycznych;
- 5) monitorowanie sytuacji w zakresie eksperymentowania z narkotykami, ich okazjonalnego przyjmowania i uzależnienia od środków psychoaktywnych;
- 6) preferowanie zdrowego stylu życia.

VIII. Uwagi końcowe

Aby ustrzec młodą osobę przed uzależnieniem należy prowadzić racjonalną i dobrze zorganizowaną profilaktykę. Pierwszym źródłem informacji na temat narkotyków powinni być rodzice. Dlatego też powinno się organizować dla nich zajęcia wyposażające ich w wiedzę na temat narkomanii oraz sposobów rozmawiania ze swoimi dziećmi. Główny ciężar na organizowaniu zajęć profilaktycznych w szkole spoczywa na pedagogu szkolnym. Nauczyciele, księża czy katecheci powinni wykazywać się, co najmniej elementarną wiedzą na temat uzależnienia oraz umiejętnością rozpoznawania zażywania przez dzieci i młodzież substancji psychoaktywnych. Najlepsze efekty edukacyjne osiąga się w pracy metodami aktywnymi.

Oddziaływania profilaktyczne i interwencyjne nie powinny być akcjami sporadycznymi, lecz systematycznym działaniem. Zapobieganie w ramach profilaktyki szkolnej winno koncentrować się na psychoedukacji (edukacja zdrowotna z programami profilaktycznymi) oraz psychokorekcji i terapii adresowanej do młodzieży i rodzin zagrożonych uzależnieniem. Skutecznej profilaktyki i interwencji kryzysowej nie sposób realizować bez współpracy rodziców, szkoły, kościoła, policji, Punktu Interwencji Kryzysowej i Zespołu Interdyscyplinarnego, w których osoby tak z grupy wysokiego ryzyka jak i już uzależnione mogłyby znaleźć fachową pomoc i wsparcie.